

2008-10-12

Sinande olja krymper finansmarknaden

Den globala finansmarknaden kommer sannolikt aldrig mer att bli så stor igen som den var före den pågående finanskrisen, för nu väntar snart även en global oljekris. Det hävdar ekonomer och forskare som Ekot har talat med.

Oscar Kjellberg, bankekonom på Jak medlemsbank

Enligt en av dem, Oscar Kjellberg, bankekonom vid den svenska Jak medlemsbank, kommer det rådande globala finansiella systemet inte att kunna fungera framöver.

– Ett sådant system kräver ständig tillväxt för att kunna fungera, och det har vi kunnat ha under 100 år, tack vare oljan. Den har gett oss möjligheten att ha en snabb tillväxt under väldigt lång tid.

– När vi nu passerar oljetoppen och produktionen av olja kommer att minska, då minskar förutsättningar för fortsatt tillväxt radikalt och därmed försvinner en av förutsättningar för att ha ett skuldbaserat penningssystem, säger han.

Oscar Kjellberg representerar den svenska räntefria in- och utlåningmedlemsbanken Jak, som existerat i tio år och lockat till sig allt fler medlemmar eller kunder runtom i landet. Bankens ekonomer har länge hävdad att den rådande finansiella marknaden inte är hälsosam och lever på tillgångar som inte finns i verkligheten.

Oscar Kjellberg anser inte att oljan i sig påverkat den nuvarande finanskrisen. Däremot kommer oljan, vars reserver ständigt minskar, att spela en stor roll framöver. För oljan har varit den viktigaste handelsvaran på den internationella marknaden och något av blodflödet för industrin och den finansiella markandens tillväxt under decennier, för att inte säga senaste århundradet.

När oljeproduktionen sinar eller kanske rent av tvingas ned på grund av klimatförändringarna kommer det att påverka marknaden radikalt, enligt Kjellberg får vi räkna med att dagens totala BNP-siffror i världen kommer att halveras på sikt.

– Förutsättningar för den här typen av finansiell ekonomi kommer att försvinna när vi passerar oljetoppen. Vi kanske inte är där riktigt ännu, det kanske blir platå med kraftiga ekonomiska upp- och nedgångar och kraftiga förändringar i finansiella värden.

– Vi kommer inte kunna investera eftersom allt kommer att vara så rörigt hela tiden, och det betyder att vi alla kommer att bli fattigare, säger han.

Och Oscar Kjellman får stöd av den grekiske energiforskaren Odissesefs Panopoulos som häromdagen talade inför den svenska energipolitiska eliten inom nätverket NOG gas och olja i Stockholm.

– När vi kommer fram till oljetidens andra fas, det vill säga när tillgångarna börjar sina, så kommer den totala tillväxttakten att sjunka radikalt, och då blir riskerna överhängande att vi får många olika finansbubblor inom olika sektorer som kommer att spricka, säger Odissesefs Panopoulos, som här helst vill uttala sig som privatperson men som vanligen arbetar som forskare inom EU i Bryssel.

Vladislav Savic
vladislav.savic@sr.se

 [Tipsa en bekant](#)

© Copyright Sveriges Radio 2008